

MOTIVACIJA STUDENATA ZA UČENJE STRANIH JEZIKA

Antonela Šimunović, prof.

Visoka škola za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje Nikola Šubić Zrinski

Selska cesta 119, 10000 Zagreb

e-mail:antonelas@katarinazrinski.hr

Sažetak

Polazeći od činjenice da je Europska komisija identificirala znanje stranih jezika i poduzetništvo kao dvije od osam kompetencija ključnih ne samo za osobni rast i razvoj, nego i za osiguravanje zapošljivosti na sve konkurentnijem tržištu rada, autorica u ovom radu prikazuje na koji su način te dvije kompetencije međusobno povezane te istražuje percepciju važnosti znanja stranih jezika među studentima koji se obrazuju za poduzetništvo. Nadalje, prikazuje se utjecaj osobnih stavova te subjektivne percepcije važnosti i korisnosti znanja određenog stranog jezika na stjecanje jezične kompetencije. Osim toga, autorica istražuje razloge eventualne nemotiviranosti ili nedovoljne motiviranosti studenata za učenje stranih jezika te istražuje postoji li razlika u motivaciji prilikom učenja engleskog jezika u odnosu na njemački jezik.

Podatci su prikupljeni pomoću upitnika u kojem su studenti odgovarali na različite tvrdnje služeći se Likertovom skalom od pet stupnjeva, a rezultati su obrađeni deskriptivnom statističkom analizom.

Ključne riječi: strani jezici, poduzetništvo, motivacija, studenti

STUDENTS' MOTIVATION FOR LEARNING FOREIGN LANGUAGES

Abstract

Since communication in foreign languages and sense of initiative and entrepreneurship are among eight key competences as defined by European Commission and are crucial for, not only personal growth and development, but also for ensuring employability on increasingly competitive labour market, the author shows the correlation between these two competences and does research on the perception of the importance of knowledge of foreign languages among students of entrepreneurship. Furthermore, the paper explores the influence of personal attitudes and individual perception of importance and usefulness of a certain foreign language on acquiring language competence.

The paper also addresses the reasons for the lack of students' motivation for learning foreign languages and investigates if there are differences in motivation for learning English language compared to German.

The data has been collected through a questionnaire consisting of a set of statements and a five-point Likert scale. Students have selected an appropriate number to denote their level of agreement with the given statement and the results have been analysed using descriptive statistical analysis.

Key words: foreign languages, entrepreneurship, motivation, students

1. Uvod

Kako bismo odgovorili na pitanje jesu li studenti motivirani za učenje stranih jezika te ako jesu, što ih motivira moramo krenuti od samog pojma motivacije i motiva. Definicije motivacije su brojne, a prema jednoj od njih motivacija je skup pobuda koje čovjeka pokreću na aktivnost te određuju smjer, intenzitet i trajanje te aktivnosti, a motiv je ono što pokreće na neku djelatnost (Anić, 2002).

U skladu s prethodnom definicijom autorica u ovom radu temeljem istraživanja provedenog među studentima Visoke škole za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje „Nikola Šubić Zrinski“ nastoji odrediti koji faktori motiviraju studente za učenje stranih jezika te kako njihova percepcija i subjektivan odnos prema određenom stranom jeziku utječu na ishode učenja i postizanje same jezične kompetencije. Kada govorimo o motivaciji potrebno je razlikovati intrinzičnu i ekstrinzičnu motivaciju. Intrinzična motivacija je potreba nastala iz unutarnjih pobuda, dok kod ekstrinzične vanjski faktori, kao na primjer nagrade utječu na njen razvoj (Rheinberg, 2004). Pritom je potrebno istaknuti da je u fokusu ovog istraživanja razina intrinzične motivacije studenata, odnosno svijest o važnosti znanja stranih jezika kao jednog od elemenata bitnih za zapošljivost na sve konkurentnijem tržištu rada. Ekstrinzična motivacija, dakle vanjski faktori kao što su redovito pohađanje predavanja i vježbi s ciljem stjecanja prava polaganja ispita, ocjena i sl. nisu u fokusu ovog rada.

Autorica također govori o razlozima eventualne nemotiviranosti studenata za učenje stranih jezika te istražuje postoji li razlika u motivaciji prilikom učenja engleskog jezika u odnosu na njemački jezik.

Rezultati istraživanja, kao i zaključci utemeljeni na istraživanju doprinijet će boljem razumijevanju učenja i podučavanja stranih jezika na visokoškolskim institucijama, posebice onima ekonomskog usmjerenja.

2. Upitnik – opis istraživanja

Istraživanjem je obuhvaćen uzorak od 59 studenata prve, druge i treće godine smjera Ekonomija poduzetništva Visoke škole za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje Nikola Šubić Zrinski, pri čemu je upitnik ispunilo 25 redovnih i 34 izvanredna studenta. Upitnik se sastojao od sedam tvrdnji : 1. Znanje stranih jezika jedna je od bitnih poduzetničkih kompetencija, 2. Nepoznavanje nijednog stranog jezika umanjuje vjerojatnost uspjeha u poslu, 3. Znanje stranih jezika učinit će me konkurentnijim na tržištu rada, 4. Na visokim školama ekonomskog usmjerenja trebala bi se učiti najmanje dva strana jezika, 5. Motiviran sam za učenje engleskog jezika, 6. Motiviran sam za učenje njemačkog jezika te 7. Na visokim školama ekonomskog usmjerenja ne bi se trebali učiti strani jezici. Studenti su trebali izraziti stupanj slaganja s navedenim tvrdnjama koristeći se Likertovom skalom od 1 do 5 pri čemu su stupnjevi slaganja sljedeći: 1 - uopće se ne slažem, 2 - ne slažem se, 3 – niti se slažem niti se ne slažem, 4 – slažem se, 5 – u potpunosti se slažem. Studenti su također trebali navesti studijsku godinu, spol, studiraju li redovno ili izvanredno te napisati zašto su motivirani ili nemotivirani za učenje engleskog, odnosno njemačkog jezika..

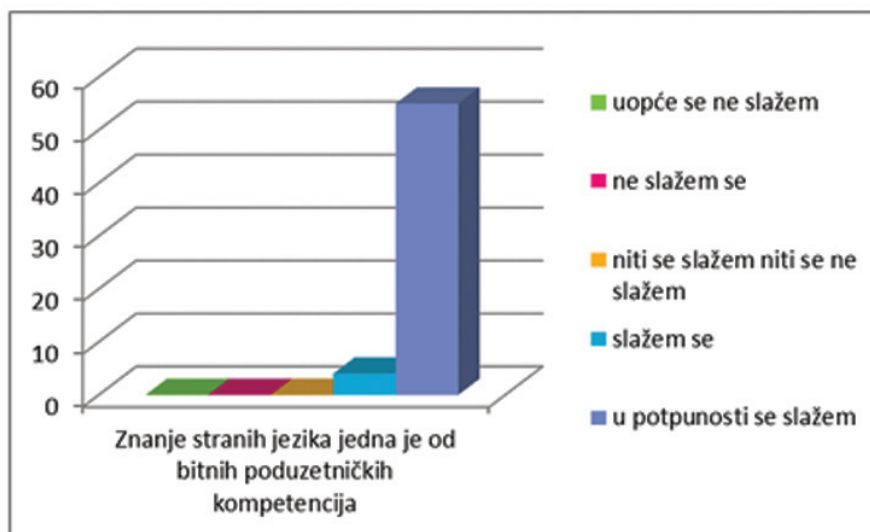
3. Rezultati istraživanja

Rezultati istraživanja su sljedeći:

Tablica 1 Znanje stranih jezika jedna je od bitnih poduzetničkih kompetencija

STUPANJ SLAGANJA S TVRDNJOM	BROJ STUDENTA	POSTOTAK
1 – uopće se ne slažem	0	0
2 – ne slažem se	0	0
3 – niti se slažem, niti se ne slažem	0	0
4 – slažem se	4	6.78
5 – u potpunosti se slažem	55	93.22

Graf 1

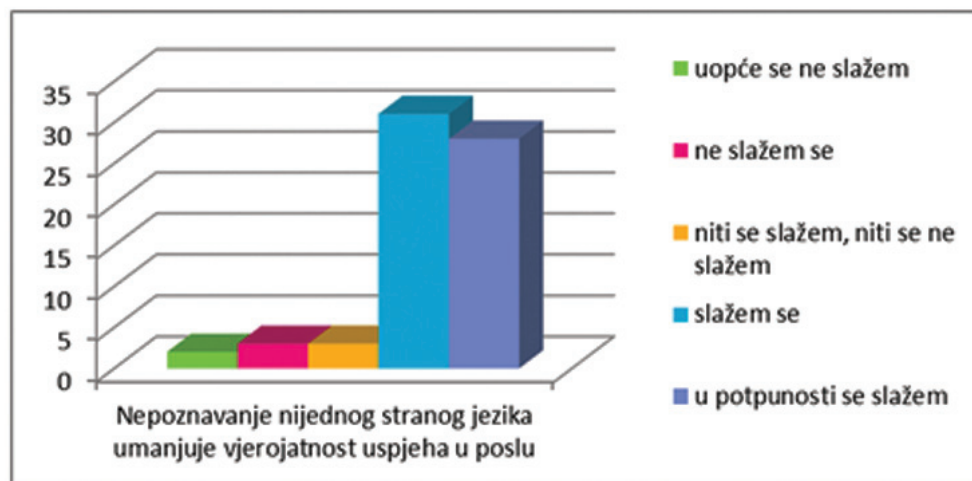

Rezultati pokazuju da svi studenti smatraju da je znanje stranih jezika bitna poduzetnička kompetencija (njih 93.22% se u potpunosti slaže s tvrdnjom da je znanje stranih jezika bitna poduzetnička kompetencija, a preostalih 6.78% se slaže s tom tvrdnjom) što ukazuje na visoku percepciju važnosti stranih jezika za uspjeh u poduzetništvu.

Tablica 2 Nepoznavanje nijednog stranog jezika umanjuje vjerojatnost uspjeha u poslu

STUPANJ SLAGANJA S TVRDNJOM	BROJ STUDENTA	POSTOTAK
1 – uopće se ne slažem	2	3.39
2 – ne slažem se	3	5.08
3 – niti se slažem, niti se ne slažem	3	5.08
4 – slažem se	25	42.37
5 – u potpunosti se slažem	26	44.07

Graf 2

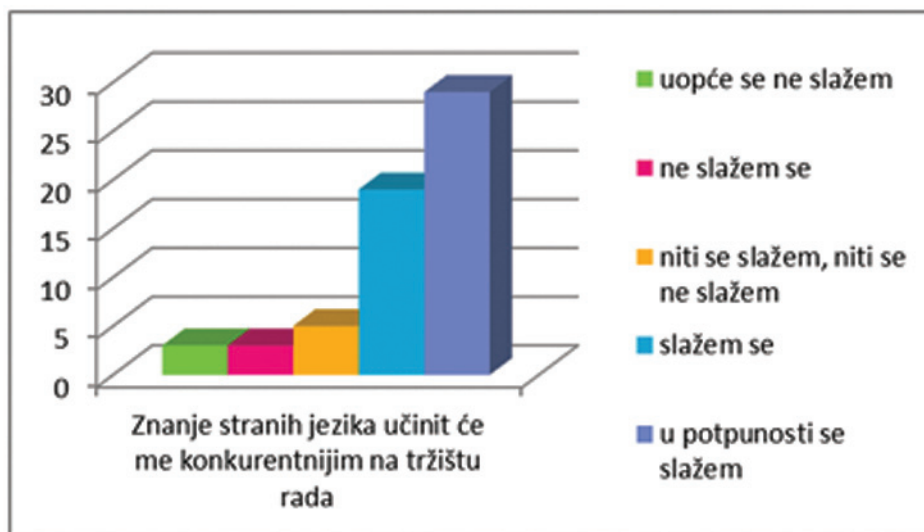

Najveći broj studenata (86.44%) povezuje znanje stranog jezika s uspjehom u poslu,tj. nepoznavanje nijednog stranog jezika percipirano je kao faktor koji ograničava i umanjuje uspjeh poslovanja.

Tablica 3 Znanje stranih jezika učinit će me konkurentnijim na tržištu rada

STUPANJ SLAGANJA S TVRDNJOM	BROJ STUDENTA	POSTOTAK
1 – uopće se ne slažem	3	5.08
2 – ne slažem se	3	5.08
3 – niti se slažem, niti se ne slažem	5	8.47
4 – slažem se	19	32.20
5 – u potpunosti se slažem	29	49.15

Graf 3

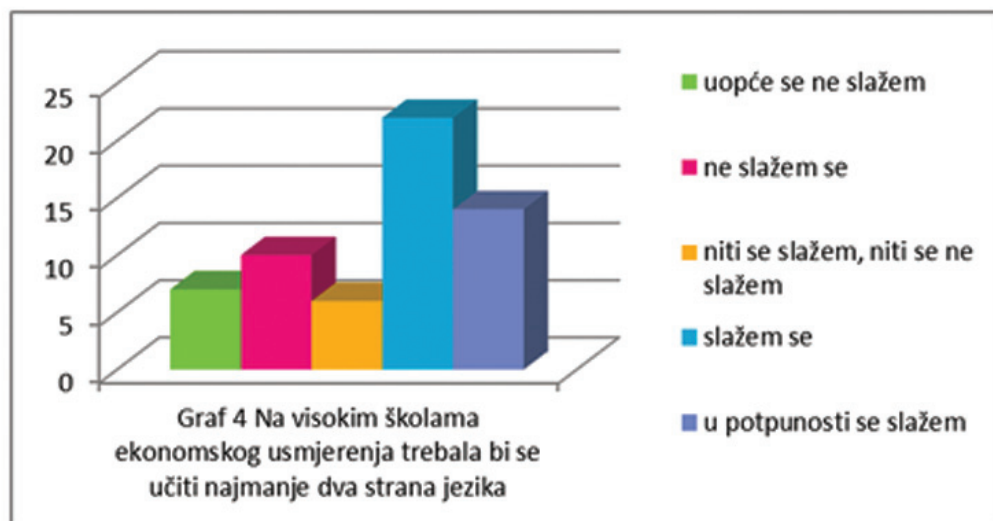

Tablica i graf 3 pokazuju da najveći broj studenata (81.35 %) smatra da postoji izravna veza između znanja stranih jezika i konkurentnosti na tržištu rada, tj. vjeruju da će im znanje stranih jezika osigurati prednost pri zapošljavanju u odnosu na kandidate koji ne znaju strane jezike.

Tablica 4 Na visokim školama ekonomskog usmjerenja trebala bi se učiti najmanje dva strana jezika

STUPANJ SLAGANJA S TVRDNJOM	BROJ STUDENTA	POSTOTAK
1 – uopće se ne slažem	7	11.86
2 – ne slažem se	10	16.94
3 – niti se slažem, niti se ne slažem	6	10.17
4 – slažem se	22	37.28
5 – u potpunosti se slažem	14	23.72

Graf 4

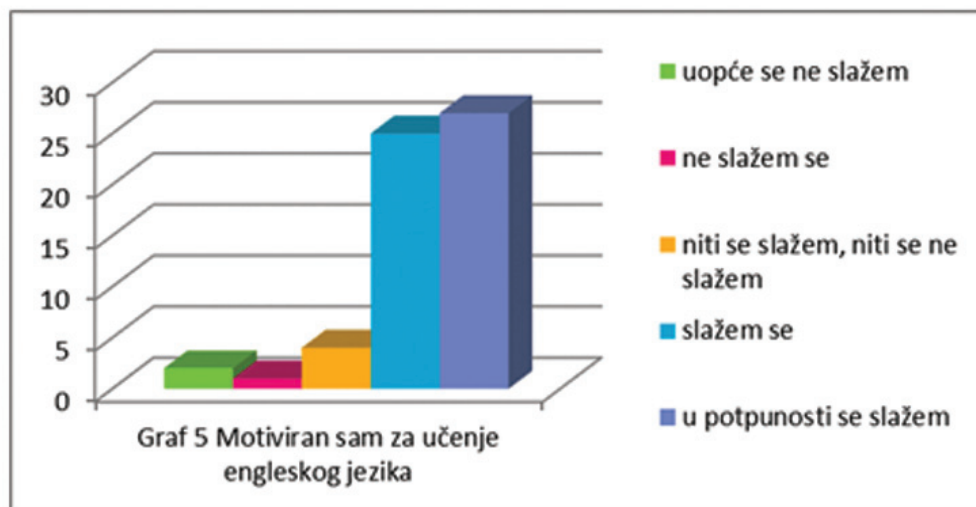

Tablica i graf 4 pokazuju da najveći broj studenata (61 %) vjeruje da bi se na visokim školama ekonomskog usmjerenja trebala učiti najmanje dva strana jezika.

Tablica 5 Motiviran sam za učenje engleskog jezika

STUPANJ SLAGANJA S TVRDNJOM	BROJ STUDENTA	POSTOTAK
1 – uopće se ne slažem	2	3.39
2 – ne slažem se	1	1.69
3 – niti se slažem, niti se ne slažem	4	6.78
4 – slažem se	25	42.37
5 – u potpunosti se slažem	27	45.76

Graf 5

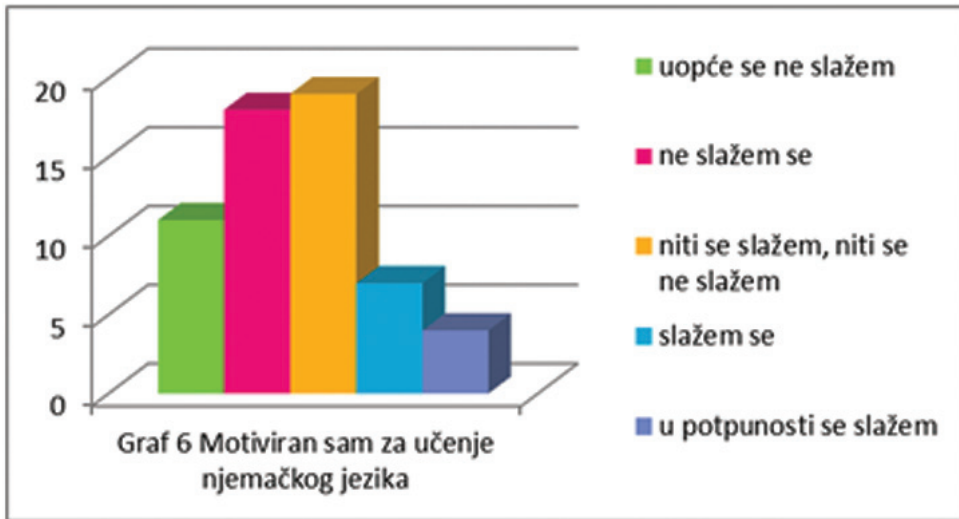
Tablica i graf 5 pokazuju iznimno visok stupanj procjene vlastite motiviranosti za učenje engleskog jezika (88.13 % studenata se izjasnilo da se slaže ili u potpunosti slaže s tvrdnjom Motiviran sam za učenje engleskog jezika).

Tablica 6 Motiviran sam za učenje njemačkog jezika

STUPANJ SLAGANJA S TVRDNJOM	BROJ STUDENTA	POSTOTAK
1 – uopće se ne slažem	11	18.64
2 – ne slažem se	18	30.50
3 – niti se slažem, niti se ne slažem	19	32.20
4 – slažem se	7	11.86
5 – u potpunosti se slažem	4	6.78

Graf 6

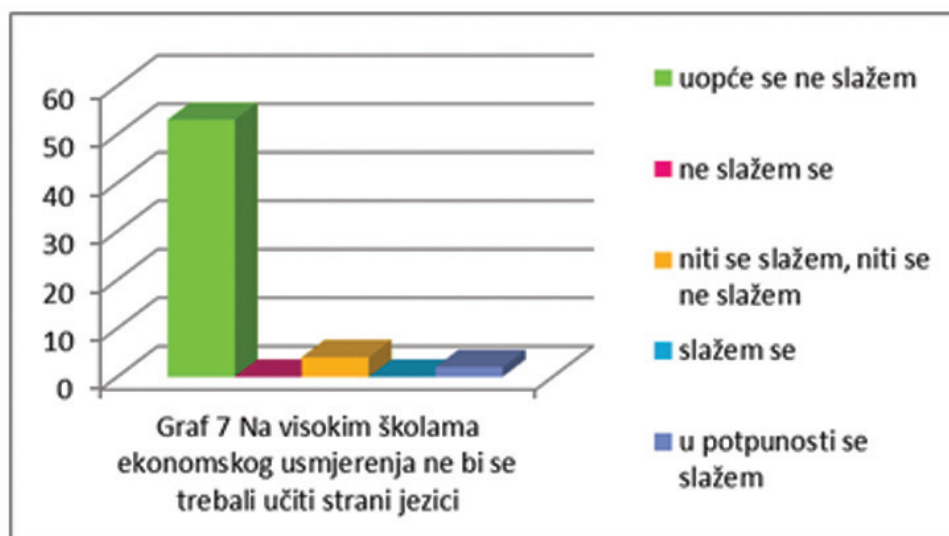

Tablica i graf 6 pokazuju da je motivacija studenata za učenje njemačkog jezika znatno manja u odnosu na engleski jezik, tj. samo 11.86 % studenata se slaže da su motivirani za učenje njemačkog jezika, a njih tek 6.78 % tvrde da su u potpunosti motivirani za učenje njemačkog jezika. Autorica kasnije u ovom radu također govori i o razlozima takvih rezultata.

Tablica 7 Na visokim školama ekonomskog usmjerenja ne bi se trebali učiti strani jezici

STUPANJ SLAGANJA S TVRDNJOM	BROJ STUDENTA	POSTOTAK
1 – uopće se ne slažem	53	89.8
2 – ne slažem se	0	0
3 – niti se slažem, niti se ne slažem	4	6.78
4 – slažem se	0	0
5 – u potpunosti se slažem	2	3.39

Graf 7

Tablica i graf 7 u skladu su sa prethodnim rezultatima percepcije važnosti stranih jezika te samo 3.39 % studenata misli da se na visokim školama ekonomskog usmjerenja ne bi trebali učiti strani jezici.

4. Analiza rezultata – razlike u motiviranosti za učenje engleskog jezika u odnosu na njemački jezik

Prethodni rezultati pokazuju visok stupanj percepcije važnosti znanja stranih jezika, kao i visok stupanj procjene vlastite motiviranosti za učenje istih. Zanimljivo je, međutim, da postoje značajne razlike u motivaciji za učenje njemačkog jezika u odnosu na engleski jezik, tj. studenti su znatno manje motivirani za učenje njemačkog jezika iako je najveći broj njih izjavio da smatraju da bi se na visokim skalama trebala učiti najmanje dva strana jezika. To dovodi do zaključka da studenti ne smatraju da bi taj drugi strani jezik trebao biti njemački pa u skladu s tim bilo bi potrebno provesti daljnja istraživanja kako bi se otkrilo koji još strani jezik studenti žele učiti osim engleskog.

Među komentarima u anketi vezano uz motiviranost, odnosno nemotiviranost za učenje njemačkog jezika najveći broj studenata kao razlog nemotiviranosti navodi da im jezik „nije lijep“, da je „težak“ te da im se „ne sviđa kako zvuči“ što znači da uzrok nemotiviranosti ne leži u objektivnoj percepciji važnosti znanja njemačkog jezika, nego u subjektivnom dojmu o samom jeziku. To nam ponovo ukazuje na važnost intrinzične motivacije te ulogu emocionalne i subjektivne komponente pri učenju stranih jezika. Bez obzira što studenti znanje stranih jezika (pri tom je bitno istaknuti da se ne radi isključivo o znanju engleskog jezika) smatraju izrazito važnom kompetencijom te bitnim čimbenikom konkurentnosti na tržištu rada i uspjeha u poslu, na motivaciju za učenje ipak u velikoj mjeri utječu osobni subjektivni stavovi. Zanimljivo je i da studenti koji su naveli da su motivirani za učenje njemačkog jezika kao razlog motiviranosti ne navode subjektivne čimbenike kao što su „ljepota jezika“ ili „lakoća usvajanja“ nego činjenicu da je Njemačka iznimno važan subjekt u politici i gospodarstvu Europske unije te smatraju da je s obzirom na naš geografski položaj (blizina zemalja njemačkog govornog područja) što se poslovanja tiče korisno znati njemački jezik. S druge strane, uzroci motiviranosti za učenje engleskog jezika leže u činjenici da je to „jezik kojeg svi govore“, „najvažniji jezik na svijetu“ te da je „jednostavan za naučiti“.

To sve ukazuje na različit stupanj motiviranosti za učenje ovih dvaju jezika uključenih u istraživanje, ali također upućuje na iznimnu važnost subjektivne percepcije nekog jezika pri čemu se može jasno uočiti da kod najvećeg broja studenata postoji i pozitivan emocionalni odnos prema engleskom jeziku i svijest o praktičnoj koristi poznavanja istog. Što se tiče njemačkog jezika, izostaje pozitivan subjektivni stav, ali kod onih studenata koji su ipak motivirani za učenje tog jezika postoji svijest o važnosti znanja istog u poslovnom okruženju.

5. Zaključak

Možemo, dakle, zaključiti da je najveći broj studenata motiviran za učenje stranih jezika te znanje istih povezuju s uspjehom u poslu i stupnjem konkurentnosti na tržištu rada. Studenti žele učiti strane jezike te ostvariti adekvatnu jezičnu kompetenciju pri čemu su snažno motivirani za učenje engleskog jezika, dok je stupanj motiviranosti za učenje njemačkog jezika relativno nizak (samo njih 18.64% ističe da su motivirani za učenje istog). U tom smislu, potrebno je provesti dodatna istraživanja kako bi se utvrdilo koje strane jezike, osim engleskog jezika, studenti žele učiti.

Rezultati istraživanja upućuju i na zaključak da motiviranost studenata proizlazi iz svijesti o praktičnoj važnosti znanja stranih jezika s jedne strane, ali također ovisi i o subjektivnoj percepciji određenog jezika, tj. osobnom emocionalnom stavu prema tom jeziku. Samo je manji broj studenata (18.64 %) motiviran za učenje stranog jezika bez obzira na subjektivni doživljaj određenog jezika što je vidljivo iz rezultata istraživanja vezanih uz njemački jezik gdje su praktična korist i očekivani bolji uspjeh u poslu dovoljni faktori motivacije bez obzira na subjektivni stav prema jeziku.

Najveći broj studenata mora imati pozitivan stav prema objema komponentama, tj. mora vjerovati da će mu znanje određenog jezika donijeti praktičnu korist te mora imati pozitivan subjektivni doživljaj određenog jezika kako bi stupanj motiviranosti bio visok, što je slučaj kod engleskog jezika.

Literatura:

- Anić, V. et al. (2002) Hrvatski enciklopedijski rječnik, Zagreb, Novi liber
- Rheinberg, F. (2004), Motivacija. Zagreb, Naklada slap
- <http://www.gifted.uconn.edu/siegle/research/instrument%20Reliability%20and%20Validity/Likert.html>
- Šimunović A., Letica I., Halter K., Znanje stranih jezika kao jedna od ključnih poduzetničkih kompetencija, (2011), Zagreb, Zbornik radova ICEL1 (str. 271-278)